

շարանը, եւ ընդարձակ ու հոյակապ հիւրանոցները՝ որ ամէն ժամանակ բաց են, այն տեղ կտեսնես արք եւ կանայք եւ բազմութիւն կանչուըռտող՝ խաղացող տղայոց, որ իջեւանին մէջ ծնած ու մեծցած են։ Նոր պսակուած անձանց տրուելու ամենափառաւոր սենեակներ կան, որոց համար շաբաթ երեսունէն մինչեւ հարիւր ոսկի կվճարուի։ Շատ մարդիկ իրենց պսակէն վերջն ալ տարիներով իջեւանին մէջ կբնակին. վասն զի այն տեղը աւելի հանգիստ ու աւելի աժան կերպով կապրին։ Իջեւանին մէջ ուրիշ ամէն գիւրութիւններէն զատ՝ հեռագիր ալ կայ. թող հարիւրաւոր լրագիրները, բաղանիքները, զանազան ըմպելիքները, եւ այլն։

Զարմանալի է նոր-եօրքի իջեւանաց ծառաներուն կանոնաւոր շարժմունքը սեղանի վրայ։ Սեղանապետին մէկ նշան տալովը ամէնքը մէկէն զինուորներու պէս կմօտենան սեղանին, սկաւառակները կգնեն, եւ ուրիշ

նշան մը տուածին պէս խուփերը կվերցընեն ու սեղանէն կհեռանան։ Այնպիսի ճշգուլթեամբ կկատարեն ծառայք իրենց պաշտօնները, որ կարծես թէ աւելի մեքենայ են քան թէ մարդիկ։

Ճամբորդներուն ճերմակեղէններն ալ այնչափ շուտով կլուացուին որ շապիկ մը միայն ունեցողն ալ կրնայ ամէն օր մաքուր շապիկով քալել. վասն զի առաւօտը ժամը եօթնին լուացք տուողը՝ ութին կրնայ առնուլ բոլորովին մաքրուած ու կոկուած։ Այս լուացքները առաջ շոգիի կգրուին, յետոյ օճառի (սապոնի) տաք ջրով կլուացուին, եւ մասնաւոր ճարտարութեամբ շինուած կեդրոնախոյս գլաններու մէջ կչորցուին. վասն զի գլանին արագ արագ պտտելովը լուացքին խոնաւութիւնը կցնդի. յետոյ տաք արգուկներով (խրիւներով) լուացքը բոլորովին կչորցընեն ու գեղեցիկ կկոկեն։

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ԱՐՏԱՒԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆՅՈՅ.

Մինչդեռ եւրոպական Տաճկաստանին մէջ Սերվիոյ, Գարատաղի եւ Հերսեկի շարժմունքները դադարածի պէս էին, յանկարծ Յունաստան ոտք ելաւ, եւ առանց արիւն թափուելու մեծ յեղափոխութիւն մը եղաւ Ելլադայի ու Մոռայի մէջ. Ոթոն թագաւորը հրաժարեցաւ, եւ առժամանակեայ կառավարութիւն մը հաստատուեցաւ։

Քսան տարիէ իվեր ժամանակ ժամանակ մանր խռովութիւններ կպատահէին Յունաստանի մէջ. բայց այս անգամ բանը մեծցաւ։ Հոկտեմբերի 20-ին իմացուեցաւ Աթէնքին մէջ թէ Եղիս, Մեռեկիս եւ Ակառնակիս գաւառները ոտք ելեր են, եւ թագաւորը ձգել կուզեն։ Խորհրդի ժողովեցան ոտիկանները, եւ հեռագրով հրամաններ յուղարկեցին. բայց իրենք ալ գիտէին որ այն հրամաններուն մօտիկ ընողներ շատ պիտի չգտնուին եւ ոչ իսկ զօրաց մէջ։ Այն իրիկունը մեծ շփոթութիւն կար Աթէնքի փողոցները. ուր ժողովուրդը լցուած՝ կկանչուըռտէր թէ

թագաւորը թող հրաժարի աթոռէն, եւ ուր որ կուզէ երթայ բարով։ Ոտիկանները ժողովքէ չեւան, բայց ոմանք կուզէին որ խըստութիւն բանեցուի եւ ոմանք կակղութիւն։ Օգնութեան կանչուած զօրքը հրացանները գէպի գետին դարձուց, եւ ոմանք շուտ մը ժողովրդեան հետ խառնուեցան. մինչեւ կէս գիշեր ամէն բան հանգարտեցաւ։ Առաւօտը տեսաւ թագաւորն որ ուրիշ ճար չունի, հրաժարականը ստորագրեց՝ աթոռը իւր Ասալպիքը եղբօրը ձգելով, եւ մինչեւ նորագալը առժամանակեայ կառավարութիւն մը կուզէր որոշել, Բայց ուշ էր. առժամանակեայ կառավարութիւնը արգէն ինքիրմէ հաստատուեր էր՝ իրեն գլուխ ճանչնալով Մաւրոմաքսոյ եւ Պուրխիս իշխանները. եւ սոքա հրատարակեցին թէ Պաւերայի ազգատոհմը Յունաստանի թագաւորութենէն դուրս ձգուած է։ Թագաւորը իւր ատենագալիւրը հետն առած՝ Պիրէոնէն նաւ մտաւ ու գնաց Բորֆու, եւ անկից Թրեսա։

Հոկտեմբերի 25-ին առժամանակեայ կառավարութիւնը հրատարակեց որ Աթէնքին մէջ ազգային ժողով հաւաքուի Նոյեմբերի 15-ին: Ամէն բան այնպիսի զարմանալի արագութեամբ ու ճշգրտութեամբ կատարուեցաւ որ աչքով տեսնողները կըսեն թէ այնպիսի մեծ փոփոխութիւն եղածը գրեթէ յայտնի չէր: Ամենայն պաշտօնատեարք եւ զօրքերը հաւատարմութեան երդում ըրին առժամանակեայ կառավարութեան, եւ հասարակաց գործողութիւնները անշիթ կարգով առաջ տարուեցան: Այժմ՝ կառավարութիւնը ազգային ժողովը ձգեւր է Դեկտեմբերի 10-ին, եւ հրաւիրուած են նուիրակներ՝ ոչ միայն Յունաստանի թագաւորութենէն, այլ եւ գրտի երկիրներ ընակող Հելլենացիներէն: Այս ժողովը պիտի որոշէ թէ ինչ տեսակ կառավարութիւն պիտի ունենայ այսուհետեւ Յունաստան. հասարակապետութիւն թէ դարձեալ սահմանադրական միապետութիւն: Միապետութեան համար ընտրուելու անձանց մէջ հաւանականներն ասոնք են. Լէյխթենպերկի դուքսը՝ Նիկողայոս, որ Ռուսաց Վ. Կայսեր քրոջը որդին է. Անգղիոյ թագուհւոյն երկրորդ որդին՝ Ալֆրէս, եւ Իտալիոյ թագաւորին երկրորդ որդին՝ Որոն, բայց կերելի

թէ ոչ Ռուսիան, ոչ Անգղիան եւ ոչ Իտալիան պիտի հաւանին Յունաստանի աթոռոյն թագաւոր մը տալու իրենցմէ:

Աւելորդ կհամարիմք Յունաստանի այս մեծ յեղափոխութեանը պատճառներուն եւ հետեւանքներուն վրայ երկար խորհրդածութիւններ ընելը: Գործը ըստ ինքեան յայտնի է, եւ Յունաց քաջութիւնը, հայրենասիրութիւնը եւ հեռատես բարակամտութիւնը գիտցողները դիւրաւ կրնան գուշակել՝ թէ ինչ է նոցա միտքը եւ ինչ ճանապարհաւ կարող են իրենց նոր տէրութիւնը ամրացընել, պաշտպանել եւ ծաղկեցընել:

Եւրոպական տէրութիւնները առ այժմ այս երկու մեծամեծ խնդիրներուս զբաղած կերելին. մէկը՝ Յունաստանի խնդիրը, եւ միւսը Ամերիկայի պատերազմը դադարեցընելու համար միջնորդութիւն ընելու խնդիրը: Դիտելու բանը այս է որ երկու խնդրոյն մէջ եւս Անգղիոյ քաղաքականութիւնը համաձայն չերեւիր առ այժմ Ռուսիոյ եւ Գաղղիոյ քաղաքականութեանը հետ:

1865 տարին անշուշտ պիտի բնայ մեր առջեւը այս եւրոպական մեծամեծ խնդրոց լուծուելուն ահագին տեսարանը:

Մ Ա Ն Ր Ա Ղ Ո Ւ Ր Ք

ԼՈՆՏՈՆԻ ԲՆԱԿԱՅՑ ԹԻՒԸ.

Լրագրաց մէկուն ըսածին նայելով, 1861-ին վերջերը Լոնտոնի բնակչաց թիւը 2 միլիոն 803 հազար 989 հոգի է եղեր. եւ բաղաքին բռնած տեղւոյն ընդարձակուածինը 28 հազար 814 տեսեալին, որոյ 1030 տեսեալինը թէմզ գետին բռնած միջոցն է:

ԱՍՏՈՑ ՄԷՋ ԵՂԱՅ ՀԱՅՈՑ ԹԻՒԸ.

Զուիցերացի աշխարհագիրներէն մէկը (Այէր) Ասիոյ այլ եւ այլ կողմերը գտնուող Հայոց թիւը այս կերպով կըսին է.

Տասկաստանի մէջ 1 միլիոն 940 հազար.

Կովկասեան աշխարհին մէջ 600 հազար.

Պարսկաստանի մէջ 100 հազար.

Հնդկաստանի մէջ 50 հազար.

Հնդկաչինու երկրին մէջ 10 հազար. — որով

բոլորը մէկէն կլինի 2 միլիոն 700 հազար:

Նոյն աշխարհագիրը եւրոպայի մէջ 450 հազար Հայ կիցառէ:

ԱՅՅՄՈՒ ԿԱԼԻՅՈՑ ՀԱՅԵՐԸ.

Յայտնի է որ Լեհաստանին այն մասը՝ որ Աստրիոյ ձեռքն է՝ Կալիցիա կըսուի, եւ ասոր Իւլով (Լէմպելկ), Ստանիսլաւ, Մնեաթին, Թիսմենց, Գութի, Շոնօտենքա եւ ուրիշ քաղաքները ատենով մինչեւ հարիւր հազար Հայ կիցառուէր: Այժմ կարելի է ըսել թէ ամենեւին ալ հայ մնացած չէ այն քաղաքները, վասն զի ոչ լեզուով եւ ոչ դաւանանքով հայուծեան նշան մը կայ անոնց վրայ որ դեռ այս անունը պահեր են. սակայն պաշտօնական լրագրաց մէկուն խօսքին նայելով՝ այժմ Կալիցիոյ 4 միլիոն 632 հազար 860 բնակիչներէն 2463 հոգին հայ են: